

OPOWIEŚCI Z NARNII.
Lew, Czarownica i stara szafa

oparte na oryginalnym utworze C.S. Lewisa
adapt. Radosław Paczocha
reż. Gabriel Gietzky

Opracowanie: Samanto Dryja-Zabielska

CZĘŚĆ DLA UCZENNIC_NIÓW (zeszyt)

Słownictwo związane z teatrem

Spektakl to inaczej:

sztuka teatralna, przedstawienie, inscenizacja, widowisko

Osoby pracujące przy spektaklu:

- **aktor** – osoba grająca jakąś rolę w teatrze, artysta sceniczny;
- **reżyser** – początkowo osoba zajmująca się organizacją artystycznego widowiska, nadzoruje proces prób i wystawia sztuki;
- **sufler** – osoba podpowiadająca kwestię sceniczną podczas sztuki; pracownik teatru odpowiedzialny za podpowiadanie (tzw. podrzucanie) aktorowi w razie jego kłopotów pamięciowych z rolą;
- **inspicjent** – pracownik teatru, który współpracuje z reżyserem, dba o stronę organizacyjną i techniczną przedstawienia, uczestniczy w próbach, opracowuje egzemplarz inspicjenta – w nim odnotowuje wejścia aktorów, działania zakulisowe, efekty specjalne, użycie rekwizytów itp.;
- **choreograf** – osoba zajmująca się tworzeniem układów ruchów i gestów aktora do danej sztuki;
- **charakteryzator** – pracownik teatru zajmujący się zmienianiem wyglądu zewnętrznego człowieka (aktora) za pomocą odpowiednich środków (np. kosmetyków, ubioru);
- **operator dźwięku** – osoba zajmująca się realizacją strony dźwiękowej;
- **operator światła** – opracowuje i realizuje koncepcję oświetlenia na podstawie scenariusza i założeń reżysera, planuje rodzaj źródeł światła, ich liczbę, rozmieszczenie, kierunek, ruch na scenie, jakość;
- **garderobiany** – pracownik teatru pomagający aktorom ubrać się i ucharakteryzować przed przedstawieniem

Pomieszczenia w teatrze:

- **foyer** – sala lub korytarz obok sali teatralnej, koncertowej gdzie gromadzi się publiczność podczas przerw;
- **kuluary** – boczne pomieszczenia w teatrze służące do nieoficjalnych spotkań, rozmów i wypoczynku;
- **garderoba** – pokój, w którym ubierają się i charakteryzują osoby aktorskie przed wyjściem na scenę

Scena:

deski sceniczne (występować na deskach teatru)

Scenografia:

- **dekoracja** – tło plastyczne sceny teatralnej;
- **rekwizyt** – przedmiot potrzebny w przedstawieniu teatralnym związany z akcją sztuki

Kurtyna:

opadła, została opuszczona/ podniesiona

Gra:

kreacja aktorska, odegranie roli, interpretacja roli/ tańca

Widownia:

publiczność, publika

Oklaski:

- **gromkie brawa** – głośne i huczne oklaski, synonimy: owacje, owacje na stojąco, aplauz publiczności

Dekalog dobrych zachowań w teatrze

1. Najważniejszą zasadą jest niezakłócanie swoim zachowaniem odbioru sztuki innym osobom ani osobom występującym na scenie.
2. Pamiętajmy o stosownym ubraniu.
3. Przychodzimy na czas, najlepiej być kilkanaście minut wcześniej, aby móc na spokojnie zostawić rzeczy w szatni i znaleźć swoje miejsce na widowni.
4. Przed wejściem do sali teatralnej wyłączamy telefony, nie używamy ich w trakcie spektaklu.
5. Zajmując miejsca na widowni, przechodzimy przodem do osób siedzących, skinieniem głowy dziękujemy za przepuszczenie.
6. W przeciwieństwie do kina - na salę teatralną nie wnosimy żadnego jedzenia, nie spożywamy posiłków w trakcie przedstawienia.
7. Zachowujemy ciszę, nie rozmawiamy w trakcie spektaklu.
8. Jeśli chcemy kogoś uciszyć, zwracamy się pełnym zdaniem do takiej osoby.
9. Klaszczemy po zakończeniu sztuki.
10. Z sali teatralnej wychodzimy po zakończeniu przedstawienia i włączeniu światła.

1. Narysuj, w jaki sposób wyobrażasz sobie wybraną/ulubioną postać z powieści.

2. Stwórz krótką historyjkę obrazkową, która przedstawia Twoje ulubione wydarzenie z powieści.

3. Wyobraź sobie, że jesteś:

- **Łucją**, która po raz pierwszy wchodzi do szafy – jak się zachowasz?
Co czujesz? Jak to pokażesz za pomocą mimiki twarzy?
Jak to pokażesz za pomocą gestów, ruchów?
- **Tumnusem**, który po raz pierwszy spotyka dziewczynkę –
jak się zachowasz? Co czujesz?
Jak to pokażesz za pomocą mimiki twarzy?
Jak to pokażesz za pomocą gestów, ruchów?
- **Białą Czarownicą**, która spotyka po raz pierwszy Edmunda –
jak się zachowasz? Co czujesz?
Jak to pokażesz za pomocą mimiki twarzy?
Jak to pokażesz za pomocą gestów, ruchów?
- **jednym ze zwierząt z Narnii**, które Biała Czarownica zamienia
w kamień – jak się zachowasz? Co czujesz?
Jak to pokażesz za pomocą mimiki?
Jak to pokażesz za pomocą gestów, ruchów?

4. Napisz fragment scenariusza zawierającego wybraną przez siebie scenę z powieści. Zadbaj o to, aby w Twoim scenariuszu znalazły się takie elementy jak:

- dialog z podziałem na role,
- didaskalia (informacje pomocne dla osób odgrywających role oraz osoby reżyserującej: miejsce akcji, pora dnia, sceneria, ton wypowiedzi, sposób poruszania się itp.).

- * **3. Napisz wypowiedź na forum internetowym, odpowiadając na pytanie: Czy warto wybrać się do Teatru im. Stefana Żeromskiego na spektakl „Opowieści z Narnii”? Uzasadnij swoje zdanie, podając dwa powody, dla których warto lub nie warto pójść na tę sztukę.**
- * **4. Korzystając z dostępnych materiałów, napisz samodzielnie recenzję spektaklu „Opowieści z Narnii”. Pamiętaj, aby wcześniej zebrać potrzebne informacje, przydatne słownictwo. Pamiętaj o tym, aby pisać oficjalnym językiem polskim, zadbać o poprawną ortografię oraz interpunkcję.**

Schemat recenzji

CZĘŚĆ	CO POWINNO SIĘ ZNALEŻĆ	PRZYKŁAD
WSTĘP część informacyjna	tytuł, nazwiska twórców (reżysera, scenarzysty, pisarza, grupy teatralnej), aktorów, miejsce spektaklu (nazwa teatru), temat sztuki, czas i miejsce zdarzeń	23 października 2019 roku w Teatrze <i>Cracovia</i> na terenie <i>Centrum Kultury Solvay</i> odbył się spektakl pod tytułem <i>Balladyna</i> na podstawie dramatu Juliusza Słowackiego o takim samym tytule. Jest on prezentowany od 2008 roku. Ma obecną formę dzięki reżyserii i scenografii Anny Kasprzyk.

CZĘŚĆ	CO POWINNO SIĘ ZNALEŻĆ	PRZYKŁAD
ROZWINIĘCIE część krytyczna, oceniająca	ocena: kompozycji, scenografii, kostiumów, oprawy muzycznej, nastroju, gry aktorskiej, wizji artystycznej, wierności lub dowolności realizacji wobec pierwotnego tekstu słownictwo wskazujące na subiektywną perspektywę, np. <i>moim zdaniem; według mnie; uważam, że; sądzę, że; w mojej ocenie</i>	To widowisko od strony technicznej zostało zrealizowane rewelacyjnie. Gra światła nieraz przyprawiała o dreszcze albo wywoływała pozytywne emocje. Pozwala to wczuć się w świat przedstawiony. Innym elementem wyglądu sceny było rusztowanie, na którym, w zależności od aktu, zmieniano dekoracje pokroju liści czy kotar. Scenografia, choć uboga, została świetnie zrealizowana. Ubiór i ogólny konterfekt postaci był niezłe dobrany. Chochlik, grany przez Lecha Wrońskiego, zrobił na mnie piorunujące wrażenie ze względu na gęstwinę, w którą został przywdziany. Warto zwrócić uwagę na postać Balladyny, graną przez Urszulę Sadowińską, ubraną w czerwone – niczym krew – sukna. Miało to zapewne na celu podkreślenie jej krwawego charakteru. Dla odmiany Zuzannę Gacek w roli Aliny przywdziano w białą jak śnieg suknię, co symbolizowało czystość i niewinność. →

CZĘŚĆ	CO POWINNO SIĘ ZNALEŻĆ	PRZYKŁAD
		→ Niezwykle zaprezentował się Maciej Małysz w roli Filona jako miłosnego marzyciela, charakterystycznego dla okresu romantyzmu, w ciele pasterza. Goplana, wizualizowana przez Annę Kasprzyk, prawie idealnie zaprezentowała uczucie do Grabca, odgrywanego przez Tomasza Smotera. Zabójstwa, choć trudne do zrealizowania, nie psuły jakości prezentowanych treści.
ZAKOŃCZENIE część podsumowująca	podsumowanie, wnioski, polecenie lub odradzanie wybrania się na sztukę	Spektakl był na tyle fascynujący, że zainteresuje z pewnością każdego. Warto poświęcić czas i oddać się tej pożytecznej rozrywce.

Źródło przykładowej recenzji:

<https://spikaszow.szkolna.net/z-kultura-za-pan-brat/n,recenzje-ze-spektaku-balladyna>

Wskazówki, czyli o czym warto pamiętać, pisząc recenzję

1. Wcześniejsze zebranie podstawowych informacji o sztuce ułatwi Ci rozpoczęcie pisania recenzji, przygotuj się zatem jeszcze przed wyjściem do teatru.
2. Po obejrzeniu sztuki zapisz swoje wrażenia, pierwsze myśli oraz pytania – staną się one punktem wyjścia do pisania tekstu.
3. Recenzja jest subiektywną oceną dzieła, więc pisz zgodnie z tym, co myślisz i czujesz – inni mogą w sposób odmienny odbierać dzieło. Używaj przy tym sformułowań, które podkreślają, że to Twoja opinia (do której masz prawo), np. *sądzę, że...*, *uważam, że...*, *wydaje mi się, że...*, *w mojej ocenie...*, *zaskoczyło mnie...*
4. Pisz zdaniami złożonymi. Możesz postawić kilka pytań, jeśli masz wątpliwości lub coś było niejasne. W recenzji możesz napisać swoje przypuszczenia, możliwe interpretacje tego, czego nie jesteś pewien.
5. Pisanie recenzji rozpocznij w brudnopisie, będziesz mieć większą swobodę w nanoszeniu poprawek. Co więcej – możesz swobodnie zapisywać myśli, a potem łączyć je w zdania i akapity.
6. Przepisując „na czysto” recenzję, zwracaj uwagę na ortografię oraz interpunkcję. Po przepisaniu sprawdź, czy ostateczna wersja tekstu nie zawiera błędów.

Bank przydatnych zwrotów:

SPEKTAKL

zapadający w pamięć, ciekawy, interesujący, emocjonujący, wybitny, porywający, sprawnie wyreżyserowany, cieszący się uznaniem wśród publiczności, sprawiający, że inaczej spojrzeliśmy na..., sprawiający, że zapominamy o otaczającej nas rzeczywistości, otrzymał dobre recenzje; nudny, powtarzalny, banalny, nieciekawy, nużący, monotony, nie porwał publiczności

AKTOR

świetnie czujący swoją rolę, oryginalny, ujmujący, czarujący, przystojny, dobrze zbudowany, pełen wdzięku, o dobrym warsztacie aktorskim, doskonale operujący głosem/mimiką; niepotrafiący oddać charakteru postaci, o złym warsztacie aktorskim, grający słabo

